

Memòria de gestió
del Parc Natural maritimoterrestre
Es Trenc-Salobrar de Campos
2020

PRESENTACIÓ

El Parc Natural maritimoterrestre Es Trenc Salobrar de Campos fou declarat mitjançant la Llei 2/2017, de 27 de juny.

Es va optar per la declaració del Parc Natural abans de la aprovació del Pla d'Ordenació de Recursos Naturals (PORN) ateses les amenaces sobre l'estat de conservació de l'espai per l'increment i la diversificació d'activitats que s'ha produït en els darrers anys, la pressió exercida sobre els hàbitats, l'especial fragilitat dels hàbitats dunars i de zones humides i la pertorbació i el deteriorament dels paràmetres ambientals.

En data 15 de novembre de 2019, el Consell de Govern va acordar iniciar el procediment d'elaboració del Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals (PORN) del Parc Natural des Trenc - Salobrar de Campos.

El territori que conforma el Parc Natural maritimoterrestre Es Trenc Salobrar de Campos es troba inclòs íntegrament dins el lloc d'interès comunitari (LIC) i dins la zona d'especial conservació per a les aus (ZEPA) denominats ES0000037 Es Trenc-Salobrar de Campos. Per tant, formen part de la Xarxa Natura 2000 a les Illes Balears, que deriva de la Directiva 92/43/CEE, d'Hàbitats.

La memòria de gestió és el document on queden reflectides les dades, resultats i conclusions més significatives dels diferents programes i projectes desenvolupats durant l'any en un espai natural protegit.

Es denominen programes aquelles activitats de gestió continuada al llarg del temps, generalment poc variables d'any en any. Per altra part, els projectes són conjunts d'actuacions puntuals, amb un objectiu identificat i concret, que s'assoleixen en un termini de temps determinat i generalment curt (un o pocs anys), en contraposició als programes, que tenen objectius a molt llarg termini o de durada indeterminada.

L'objectiu prioritari d'aquesta memòria és reunir en un document la informació rellevant de gestió realitzada durant el 2020 en el Parc Natural.

Seguidament es passen a enumerar les actuacions i conclusions més significatives dels programes i projectes inclosos en les 10 àrees de gestió que conformen el present document.

SUMARI

PRESENTACIÓ.....	3
SUMARI.....	4
1. JUNTA ASSESSORA I EQUIP DE GESTIÓ DEL PARC.....	5
1. Junta Assessora i equip de gestió del parc.....	6
1.1. Junta Assessora.....	6
2. BALANÇ ECONÒMIC 2020.....	7
2 Balanç econòmic.....	8
2.1. Estat de despeses.....	8
3.ACTUACIONS.....	9
3.1 Àrea de gestió per a la conservació.....	10
3.2 Àrea de desenvolupament socioeconòmic.....	18
3.3 Àrea d'ús públic.....	20
3.4 Àrea d'investigació i seguiment.....	33
3.5 Àrea de participació.....	38
3.6 Àrea de manteniment.....	42
3.7 Àrea de vigilància.....	45
3.8 Àrea d'administració.....	47
3.9 Àrea de planificació.....	50
3.10 Àrea d'avaluació.....	52

1. JUNTA ASSESSORA I EQUIP DE GESTIÓ DEL PARC

1. Junta Assessora i equip de gestió del parc

1.1. Junta Assessora

L'article 14 de la Llei 2/2017 de declaració del Parc Natural Maritimoterrestre Es Trenc-Salobrar de Campos estableix la creació de la Junta Assessora d'Es Trenc-Salobrar de Campos, adscrita a la conselleria competent en matèria de medi ambient, com a òrgan col·legiat de consulta, participació i suport en les tasques de gestió del parc.

La disposició transitòria sisena de mateixa Llei 2/2017 de declaració del Parc Natural Maritimoterrestre Es Trenc-Salobrar de Campos estableix el règim provisional aplicable a la Junta Assessora fins que reglamentàriament es despleguin els aspectes relatius a la seva composició i organització.

1.2. Equip de gestió

Directora

Catalina Puig Prohens

Tècniques

María Estrella Rodríguez Gómez

Maria de Gràcia Salas Bas

Silvia Torrecilla Sureda

Agent de medi Ambient

Josep Sunyer

A més d'aquest equip, també s'ha disposat de personal contractat a través d'encàrrec a mitjà propi de l'administració (Tragsa) per la realització de determinades tasques (informadors).

2. BALANÇ ECONÒMIC 2020

2 Balanç econòmic

2.1. Estat de despeses

Durant l'any 2020 s'han invertit al Parc Natural maritimoterrestre Es Trenc-Salobrar de Campos **253.119,68 €** (sense comptabilitzar les despeses de personal ni despeses corrents).

La següent taula mostra les despeses efectuades per àrees de gestió al 2020:

Actuació	Pressupost inicial (€)	Pressupost executat (€)
Àrea de gestió per a la conservació	44.984,70 €	8.614,42 €
Àrea d'ús públic	224.285,71 €	165.111,08 €
Àrea d'investigació i seguiment	180 €	154,76 €
Àrea de participació *(inclosa en l'Àrea d'ús públic)	*	*
Àrea de manteniment	122.168,22 €	73.475,12 €
Àrea d'administració	31.500 €	1.764,30 €
Àrea de planificació	-	4.000 €
TOTAL	423.118,63 €	253.119,68 €

3.ACTUACIONES

3.1 Àrea de gestió per a la conservació

3 Actuacions

3.1 Àrea de gestió per la conservació

Amb els programes i projectes inclosos en aquesta àrea de gestió es pretén garantir la conservació i recuperació dels hàbitats, espècies i patrimoni etnològic de l'espai natural protegit.

3.1.1 Programa de conservació i restauració del sistema dunar

L'objectiu d'aquest programa és recuperar el sistema dunar de les platges de Sa Ràpita i des Trenc.

Projecte de retorn de les acumulacions de bermes de posidònia

L'objectiu d'aquest projecte és retornar les acumulacions de bermes de posidònia dipositades de forma aleatòria en els darrers anys a les zones de platja o de dunes de Sa Ràpita i des Trenc.

En el mes de gener s'iniciaren les tasques de retirada d'aquests munts de posidònia.

El primer punt on es va actuar fou a la platja des Marquès, en una zona d'acopi d'un volum aproximat de 40 m³. El primer dia es retornaren uns 20 m³ de bermes de posidònia i sediment a la línia de costa. Es va procedir al seu desmantellament i retorn a la zona de batuda d'onatge mitjançant maquinària. Les bermes presentaven un estat avançat de descomposició i un elevat percentatge de sediment, sobretot a la part superior del munt.

Les tasques es dugueren a terme per dos operaris amb dos tractors, un d'ells amb un braç amb pues per desmuntar els acúmul de posidònia i l'altre enganxat a una garbelladora per anar retirant els plàstics o residus d'origen antròpic. Una vegada abocat a la primera línia de la platja, quatre persones d'una brigada de s'Estel de Llevant es dedicaren a retirar algun plàstic o residu antròpic que hagués pogut quedar.

Data	Zona	Volum aproximat retirat (m ³)
15/01/2020	Platja des Marquès	20
17/01/2020	Platja des Marquès	33
28/01/2020	Es Morters	42
31/01/2020	Arenal de Tem	77
3/01/2020	Es Trenc – Estany den Pedreres	56
4/01/2020	Es Trenc – Estany den Pedreres	91
5/02/2020	Es Trenc – Estany den Pedreres	56
10/02/2020	Es Trenc – Estany den Pedreres	105
21/02/2020	Es Trenc – Estany den Pedreres	184

Tasques de retorn de posidonia a la platja des Marquès (15-01-2020)

Aquestes actuacions estan emmarcades en el projecte "Recuperació d'hàbitats i ordenació de l'ús públic del Parc Natural maritimoterrestre es Trenc-Salobrar de Campos finançat per l'impost turístic sostenible. Amb aquesta tasca s'ha retornat una gran proporció d'arena útil per al sistema platja-duna, fet que contribuirà favorablement a la seva conservació. En el següent enllaç hi ha penjades fotografies d'aquestes actuacions:

<https://photos.app.goo.gl/Pcz7BknXph7mrYrWA>

Per tal de determinar la quantitat d'arena d'aquestes acumulacions de posidònia s'han analitzat 10 mostres amb la FUEIB. A la taula 1 es mostren els resultats obtinguts en la quantificació de les arenes presents a cada mostra analitzada. Es pot observar que les mostres de Es Marquès i S'Estany d'En Pedreres presenten gairebé un 100 % d'arenes, a diferència de la resta de zones de mostreig, on varia entre un 42 i un 82 %. En aquestes dues localitats, a jutjar per les dades, gairebé no hi ha retirada de matèria orgànica (restes de *P. oceanica*)

Taula 1. Contingut d'arenes (expressat en % sobre el pes sec) a cadascuna de les pseudo-repliques de les 5 zones mostrejades

Localitat	Pseudo-replíca	m ₀ (g)	m ₁ (g)	m ₂ (g)	(m ₁ - m ₀) (g)	(m ₂ - m ₀) (g)	Arenes (%)
Estany d'En Pedreres (03/02/20)	1	28,9969	36,3778	35,0568	7,3809	6,0599	82,11
	2	29,1662	33,9531	32,5855	4,7869	3,4193	71,44
Ses Covetes (31/01/20)	3	31,3018	34,2640	33,0946	2,9622	1,7928	60,53
	4	29,0628	33,1682	31,6809	4,1054	2,6181	63,78
Es Morters	5	29,6795	31,7904	30,5734	2,1109	0,8939	42,35
	6	28,5968	30,4346	29,5515	1,8378	0,9547	51,95
Es Marquès (17/01/20)	7	39,8518	50,3695	49,9319	10,5177	10,0801	99,96
	8	30,4834	43,1334	42,6021	12,65	12,1187	99,96
Estany d'En Pedreres (12/02/20)	9	32,2520	43,1817	42,7276	10,9297	10,4756	99,96
	10	27,8506	44,6777	43,8572	16,8271	16,0066	99,95

Projecte europeu de Interreg MED POSBEMED2 (2019-2022)

Aquest projecte té com objecte reunir als principals actors involucrats en la gestió costera de la conca mediterrània per col·laborar i desenvolupar activitats que promoguin la gestió sostenible de les platges amb *Posidonia oceanica*.

El projecte es desenvolupa en 8 àrees pilot de 5 països de la Mediterrània. Mitjançant les accions pilot es pretén proporcionar un Pla marc d'acció per millorar la resiliència de zones costeres de Posidonia i particularment en espais naturals protegits.

El darrer trimestre de l'any 2020 i una vegada definides les accions a desenvolupar en el parc natural amb la participació de l'equip tècnic d'aquest, el Centre de Cooperació de la Mediterrània de la UICN, com a soci beneficiari del projecte i que coordina el desenvolupament de les activitats, ha engegat un contracte de consultoria pel treball d'Avaluació de la dinàmica litoral de la zona i la valoració de la Posidonia que es troba a la platja.

Projecte de recuperació del sistema platja-duna

Durant el 2020 s'ha preparat la documentació tècnica i administrativa per la licitació d'un contracte per la redacció d'un projecte de recuperació del sistema platja-duna del tram comprès entre el nucli urbà de ses Covetes fins a la platja del Marquès. Amb aquest servei es pretén disposar d'una sèrie de propostes tècniques per tal de recuperar el sistema platja alta i les morfologies dunars, així com els hàbitats i les espècies que li són pròpies, i la millora paisatgística del conjunt platja-duna, els seus entorns i els seus accessos a la platja.

3.1.2 Projecte de restauració ambiental de la zona de s'Estany d'en Pedreres

L'objectiu d'aquest projecte és el de recuperar els valors naturals, hàbitats, espècies i qualitat ambiental de la zona de s'Estany d'en Pedreres, tant de l'estany com de la platja.

Les actuacions duites a terme en aquesta zona el 2020 han consistit en la retirada de residus detectats dins l'estany i en els seus voltants, la detecció i seguiment de l'impacte del transit per subministrament a les instal·lacions de temporada de la platja i identificació de possibles actuacions a incloure en el futur projecte de millora paisatgística.

3.1.3 Programa de conservació de la flora i vegetació

L'objectiu d'aquest programa és aconseguir una superfície favorable de boscos i matollars i millorar la seva funció com a hàbitat.

Amb aquesta finalitat s'han instal·lat pals i corda per impedir el pas dels usuaris a l'inici del sistema dunar de sa Ràpita i a l'Arenal d'en Tem. Els treballs han estat realitzats per una

brigada de forestal d'Ibanat en el mes de febrer i principis del mes de març, dedicant-s'hi 48 jornals.

Installació d'un acordonament dissuassori a l'inici de l'Arenal d'en Tem

Un altre dels objectius d'aquest programa és el d'afavorir la conservació i millora de l'hàbitat 1120* Praderies de posidònia. Amb el projecte ITS 2017-069 que té en execució el Servei de Protecció d'Espècies, està en procés una cartografia de la distribució de posidònia oceànica de l'àmbit del parc, completant l'existent i que posarà una aplicació informàtica a disposició dels usuaris per conèixer si està en una zona de fondeig permès o no.

3.1.4. Programa de conservació de la fauna

L'objectiu d'aquest programa és millorar l'estat de conservació de les espècies que destaquen pel seu grau d'amenaça o singularitat, sobretot les endèmiques o de distribució reduïda, afavorint les poblacions locals i els hàbitats que ocupen.

Una de les actuacions incloses en aquest programa és la de reforçar les poblacions de tortuga marina del parc. Durant el 2020 han tengut lloc en el Parc dos alliberaments d'exemplars de tortuga marina (*Caretta caretta*), espècie catalogada com a vulnerable en el Catàleg balear d'espècies amenaçades.

La primera amollada va tenir lloc el dia 12 de març a la platja de s'Arenal d'en Tem. S'alliberaren tres exemplars de tortuga babaua (*Caretta caretta*) a s'Arenal d'en Tem, per part de la Fundació Palma Aquarium i amb la col·laboració de l'Ajuntament de Campos i la Conselleria de Medi Ambient i Territori. Les tres tortugues marines, Patera, Garra i Brooke, foren recuperades després d'haver estat trobats emmallats amb plàstics i petroli. A l'amollada hi participaren 75 alumnes del CEIP Joan Veny i Clar de Campos, 45 del col·legi Fra Joan Ballester de Campos i 50 del CEIP Rafal Vell de Palma. Durant la jornada els alumnes també participaren en un simulacre de salvament de tortuga marina.

Alliberament de 3 exemplars de tortuga babaua (*Caretta caretta*)
dia 12 de març a l'Arenal d'en Tem

El segon alliberament va tenir lloc el dia 1 de juny a la platja des Freus. Tres exemplars de tortuga marina (*Caretta caretta*), Pitiüsa, Urgell i Chispa tornaren a la mar després d'haver superat pneumònia, i Pitiüsa havia ingerit plàstic. Les tortugues havien estat trobades el mes de febrer i passaren tres mesos a les instal·lacions de Palma Aquàrium on es recuperaren. Per les limitacions establertes derivades de l'estat d'alarma per covid-19, en aquesta ocasió no hi participaren alumnes.

Alliberament de 3 exemplars de tortuga babaua (*Caretta caretta*)
dia 1 de juny a la platja des Freus

3.1.5. Programa de control d'espècies al·lòctones

L'objectiu d'aquest programa és dur a terme el control d'espècies al·lòctones invasores o potencialment invasores en l'àmbit del Parc Natural. La invasió d'aquestes espècies constitueix una seriosa amenaça contra la biodiversitat, ja que les espècies exòtiques poden ocupar i/o modificar els hàbitats de les espècies natives.

D'una banda es duen a terme prospeccions de camp per localitzar exemplars de flora al·lòctona i de l'altra es duen a terme actuacions de retirada.

Tasques de localització d'exemplars:

La detecció de noves localitzacions s'ha concentrat en el primer trimestre de l'any, han estat incorporades en la base de dades georeferenciada iniciada l'any anterior i planificats els treballs per la seva retirada.

Destaca especialment la detecció d'exemplars d'atzavara (*Agave* spp.) antorxaxis (*Myoporum* spp.) i bàlsam (*Carpobrotus edulis*).

Actuacions de retirada de flora allòctona:

Durant el primer trimestre de l'any es varen fer diverses intervencions de retirada de flora allòctona. Tots els exemplars s'han eliminat mitjançant l'arrabassament de tota la planta, extraient les arrels del sòl i transportant totes les restes al parc verd del municipi o al recinte de Son Tous per a la seva posterior destrucció. Per tal d'evitar en el transport el despreniment de material vegetal que pugui reiniciar la invasió en altres punts, s'ha realitzat dins saques d'obres o sacs de fems.

Les intervencions s'han concentrat al DPMT de les ubicacions detectades en la platja de Es Marquès i de Sa Ràpita. També s'ha intervengut amb autorització en una propietat privada en la que s'havia detectat una gran proliferació al medi natural des de un jardí veïnat.

Aquestes tasques han estat realitzades per una brigada forestal de Ibanat (20 jornals) i amb el personal de l'associació Estel de Llevant (19 jornals), com a tasca de conservació lligada a l'execució del projecte finançat per l'impost de turisme sostenible ITS 046-2017: Gestió i conservació d'espais naturals per part de persones en risc d'exclusió social.

3.1.6. Programa de prevenció d'incendis i sanitat forestal

L'objectiu d'aquest programa és disminuir el risc d'incendis forestals mitjançant la silvicultura preventiva així com realitzar un control de les plagues forestals de l'espai natural.

Com a mètode de lluita contra la plaga d'escarabats perforadors dels pins, principalment *Tomicus* i *Orthotomicus* i per disminuir el risc d'incendi, durant el mes de gener, s'han tallat i processat les restes de vegetació dels arbres tombats pel temporal d'agost de 2019 que va fer malbé un redol del pinar de Sa Ràpita – Sa Torre Marina. Aquests treballs han estat realitzats per una brigada forestal de Ibanat (27 jornals).

En aquest mateix lloc s'ha instal·lat una trampa tipus Theysohn, realitzant-se en ella i en les dues col·locades el 2019 a Ses Arenes-Es Marquès les inspeccions i reposició periòdica d'atraients per part del Servei de Sanitat forestal.

Per altra banda, pel que fa al control de la processionària del pi (*Thaumetopoea pytiocampa*), durant el mes de juliol es varen col·locar 47 caixes-trampa amb feromona, comptabilitzant-se fins al mes d'octubre un total de 6.465 papallones capturades, el que suposa una mitjana de 137 captures per trampa. També s'han instal·lat 20 caixes nius per aucells insectívors al pinar de la finca de sa Barralina, amb revisió i manteniment realitzat per part de l'AMA del parc. Com a resultat d'aquest primer any s'ha comprovat que hi ha hagut una elevada ocupació (50%) amb ferrerico (*Parus major*), espècie que intervé en el control natural de plagues.

També durant l'any 2020, el Servei de Sanitat Forestal de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat ha elaborat un Pla de Sanitat Forestal del parc natural amb l'objectiu d'analitzar els diferents problemes fitosanitaris que es puguin trobar al Parc i facilitar al personal tècnic, una sèrie de fitxes descriptives i cronogrames d'actuació, per aconseguir un major grau d'autosuficiència pel que fa a la gestió i el control de les plagues forestals.

3.2 Àrea de desenvolupament econòmic

Aquesta àrea de gestió engloba totes aquelles actuacions encaminades a l'aprofitament sostenible dels recursos naturals i els beneficis socials que potencialment es poden obtenir de l'espai natural protegit al municipi de Campos i de Ses Salines.

3.2.1 Programa de col·laboració amb institucions i propietaris

Hi ha hagut una relació constant amb l'Ajuntament de Campos per tal de coordinar-mos respecte a les diferents actuacions relacionades amb les diferents competències de l'Administració local i autonòmica dins l'àmbit del Parc Natural. Entre altres i en concret s'han coordinat les tasques de neteja litoral, la col·laboració en el manteniment de l'aparcament de Sa Barralina (jardineria i bany químic) i la d'informació a usuaris pel compliment de les normes per la prevenció del Covid-19 a les platges mitjançant el servei d'informadors del parc.

La Comissió de seguiment del Conveni per la gestió de l'aparcament públic de Sa Barralina I no s'ha reunit aquest any.

En el mes de juliol es va participar en la primera trobada del grup d'acció local pel disseny d'un Pla d'acció local de turisme sostenible del municipi de Ses Salines, en el marc del projecte SuSTowns del programa europeu INTERREG MED.

En relació a propietaris, es disposa de la col·laboració amb la finca on es realitza el seguiment de les poblacions de papallones. En canvi, no s'ha obtingut cap autorització positiva per tal de poder dur a terme una amollada de tortuga mediterrània en l'àmbit del parc.

3.3 Àrea d'ús públic

3.3 Àrea d'ús públic

Aquesta àrea de gestió agrupa totes aquelles actuacions encaminades a garantir un ús públic de qualitat compatible amb la conservació dels valors naturals i culturals del parc natural i fomentar el seu coneixement i la gestió que s'hi realitza.

3.3.1 Programa d'informació i atenció al públic

L'objectiu d'aquest programa és informar i atendre els usuaris sobre diferents aspectes o dubtes sobre el Parc: valors naturals, normativa a complir, tràmits administratius a realitzar, etc.

L'atenció a interessats s'ha realitzat presencialment a l'oficina de gestió facilitada per part de l'Ajuntament de Campos (Plaça major, 1) fins el mes de març quan per motiu de la situació sanitària s'ha realitzat telemàticament

La segona quinzena de juny començà el servei d'informació puntual al Parc Natural Maritimoterrestre Es Trenc-Salobrar de Campos que es realitza mitjançant encàrrec a l'empresa TRAGSA com a mitjà propi de l'administració. Amb aquest, s'ha disposat per la realització dels torns diaris, de 5 informadors els mesos de juny i setembre, 7 el mesos de juliol i agost i 3 el mes d'octubre.

Les tasques més destacades que s'han duit a terme amb aquest servei han estat:

- donar informació als visitants del Parc Natural, especialment dels valors patrimonials de l'espai natural i sobre bones pràctiques. Complementàriament, han informat i vigilat als usuaris sobre les restriccions i mesures a la platja en relació a la prevenció sanitària de la Covid-19.
- dur a terme recomptes i recollida de dades tant de visitants a les platges com de fondejos i trànsit d'embarcacions
- donar avisos d'incidències (avarament d'embarcacions, acumulacions de residus, mortalitat de peixos, incompliments de normativa...)

S'han emplenat fitxes diàries de servei, i s'ha elaborat una memòria final amb la recopilació de totes les dades.

Incidències d'ús públic

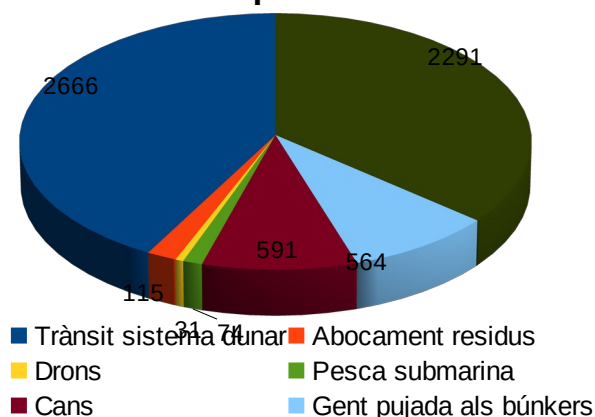
S'han realitzat en total de 6.332 avisos per incompliment de la normativa del Parc o municipal i s'ha donat suport a l'Ajuntament de Campos en informar sobre els protocols de seguretat per prevenir la COVID. Cal destacar que al igual que l'any passat, amb un total de 2.666 avisos realitzats el trànsit pel sistema dunar per diferents motius com protegir-se del vent, bicicletes, passeig amb cans o cavalls, necessitats fisiològiques, contactes íntims, etc., han estat els avisos realitzats amb més freqüència pel servei d'informació.

En la classificació d'altres es varen fer 2.291 avisos relacionats amb la presència de vidre a la platja, festes a la platja amb «botellón», acampada a la zona dunar, incompliment de la distància social com a mesura de prevenció de la COVID, ocupació d'un petit xibiu a la platja des Marqués, i dos connats d'incendi provocats a la platja des Marqués el dies 3 i 4 d'agost. També inclou avisos per presència de vaixells a les zones de bany o banyistes al canal d'entrada i sortida d'embarcacions i embarcacions varades sobre l'arena tot l'estiu (platja des Marqués i platja de Sa Ràpita).

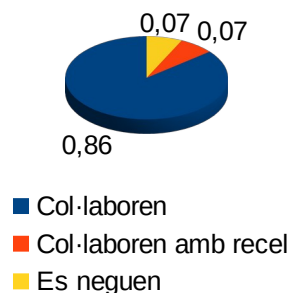
Segueixen destacant els avisos per presència de cans a lloure a la platja en temporada estival (591). També hi ha hagut avisos per robatoris a la platja i pintades als nius de metralladora per part de collectius negacionistes de la pandèmia que varen ser esborrats de manera immediata per part de l'Ajuntament de Campos.

Les incidències mes significatives relacionades amb l'ús públic reflectides a la fitxa diària de servei es poden consultar als gràfics 1 i 2, en general una vegada avisada la gent col·labora, la majoria de gent que es nega o col·laboren amb recel normalment es la que es troba dins els sistema dunar, passejant cans o amb vidre a la platja i també s'han negat a retirar les embarcacions varades a la platja a pesar dels nombrosos avisos realitzats.

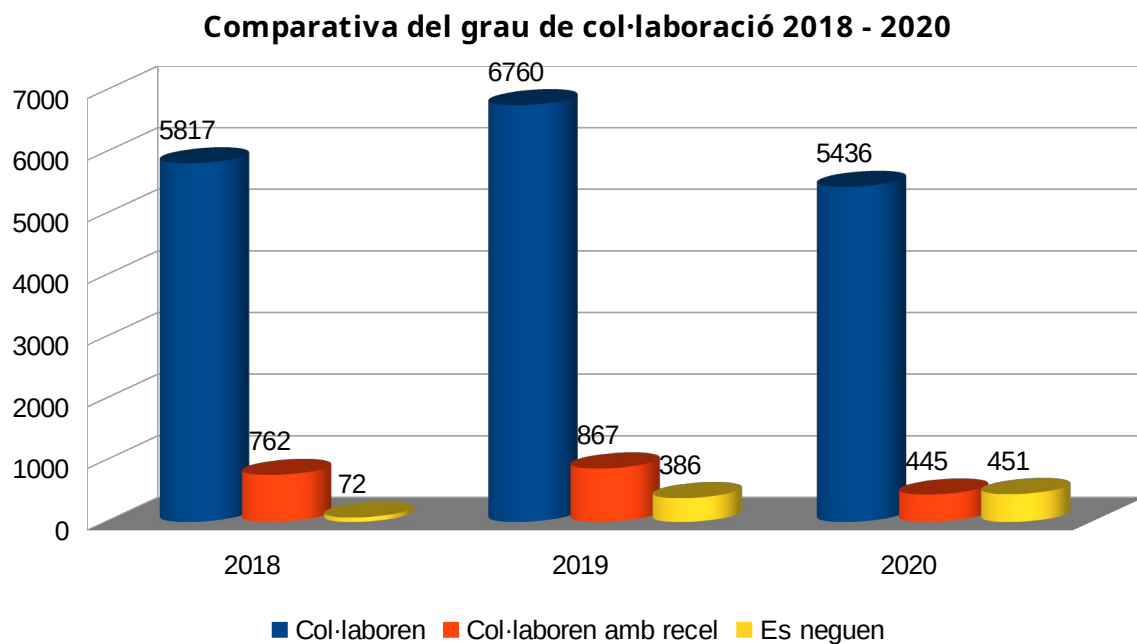
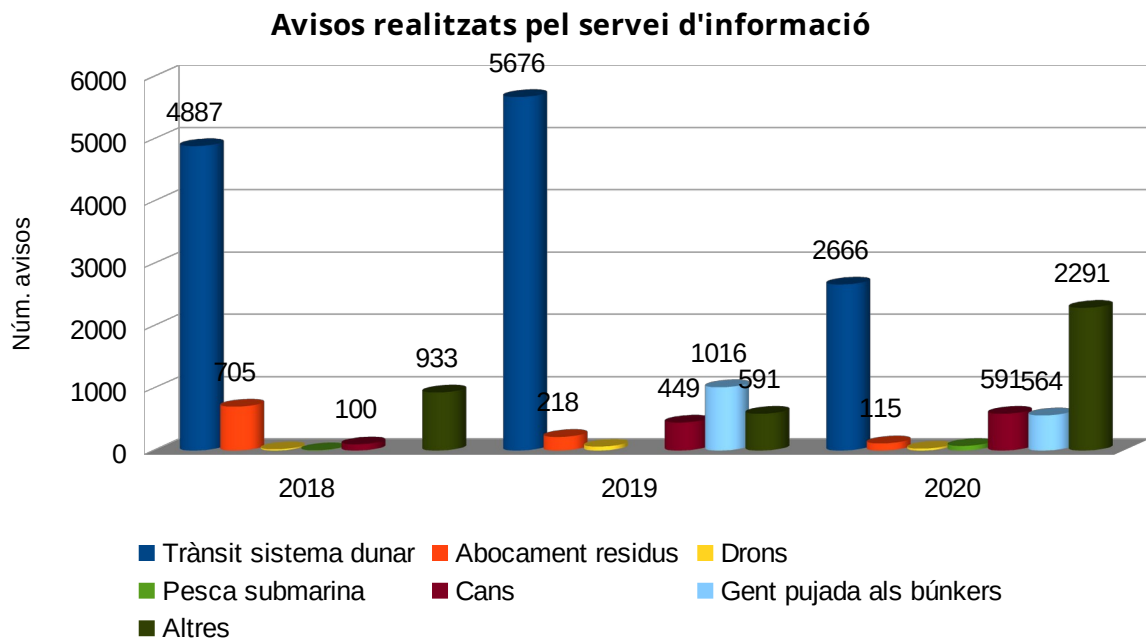
Avisos realitzats pels informadors

Grau de col·laboració

Gràfics 1 i 2 - Avisos realitzats pels informadors l'any 2020 i grau de col·laboració

Gràfics 3 i 4 - Total d'avisos realitzats pels informadors durant els anys 2018, 2019 i 2020 i grau de col·laboració

3.3.2 Programa de publicacions

L'objectiu d'aquest programa és donar a conèixer els valors de l'espai natural .

Durant el 2020 s'han imprès 500 unitats del fulletó general del Parc en català i 500 unitats en castellà. Així mateix també s'han penjat a la web balearsnatura.com perquè estiguin a l'abast de tothom en format digital.

3.3.3 Programa de senyalització

L'objectiu d'aquest programa és disposar de senyalització en l'àmbit territorial del Parc i mantenir-la en bon estat.

Durant l'any 2020, s'han dissenyat diferents tipus de senyals d'acord amb el Manual de senyalètica de la Xarxa d'espais naturals de les Illes Balears.

S'han encarregat les següents senyals:

- 7 senyals de cartografia de l'espai de tipologia B1.1
- 8 senyals interpretatives, 5 de tipologia F1.11 i 3 de tipologia F1.10
- 9 senyals de recomanacions, 2 de tipologia E1.5 i 7 de tipologia E.1.12
- 2 senyals d'identificació d'equipaments de tipologia C.1.3

Pel que fa a les senyals interpretatives, l'equip del parc s'ha encarregat de la redacció dels textos i s'han encomanat els dibuixos a la il·lustradora Cati Artigues. Les senyals interpretatives han estat les següents:

1. Gran part de l'arena de les nostres platges prové d'animals marins (F1.11)
2. Les platges com a zona de transició entre la mar i la terra (F1.11)
3. Estany d'en Pedreres (F1.11)
4. La importància de la vegetació per a la generació de les dunes (F1.11)

5. Les praderies de posidònia: hàbitats productors de vida i d'oxigen (F1.11)
6. Les dunes són espais plens de vida (F1.10)
7. Molts aucells aquàtics troben aliment i protecció a les aigües del Salobrar (F1.10)
8. La importància de mantenir les fulles de posidònia damunt la platja (F1.10)

Aquesta actuació s'ha executat amb una encomana de gestió a Tragsa i s'ha finançat amb el Fons per a l'impuls del turisme sostenible "Recuperació d'hàbitats i d'ordenació de l'ús públic del Parc Natural maritimoterrestre Es Trenc – Salobrar de Campos" (ITS 2017-073). Resta pendent la seva col·locació una vegada siguin validades per Demarcació de Costes les ubicacions proposades.

3.3.4. Programa de millora de la mobilitat del Parc

L'objectiu d'aquest programa és evitar el col·lapse circulatori que es produeix als camins d'accés al litoral durant els estius, i fer complir les prescripcions de la Llei 2/2017 quant a accessos i limitacions d'aparcament.

Durant el 2020 s'ha realitzat una estudi de mobilitat del Parc. El Parc disposava d'una Pa de mobilitat sostenible des Trenc i Es Salobrar de Campos redactat l'any 2009. Des de llavors, en el territori s'hi ha duit a terme algunes actuacions importants relacionades amb la mobilitat, com el tancament de l'aparcament de Ses Covetes, l'habilitació de l'aparcament de Sa Barralina, i la reducció a 400 places de l'aparcament de na Tirapèl. Per aquest motiu s'ha considerat necessari la seva actualització.

La finalitat de l'actualització d'aquest estudi definir les mesures i actuacions necessàries per tal d'assegurar que la mobilitat en l'àmbit d'estudi segueixi unes pautes caracteritzades per la

preponderància dels mitjans de transport més sostenibles.

L'estudi inclou, entre altres, una recopilació i anàlisi de la informació existent sobre el territori, i sobre la mobilitat municipal i intermunicipal; un diagnòstic de la mobilitat actual; la planificació de l'oferta teòrica màxima d'aparcaments i transport públic d'acord amb la capacitat de càrrega de les platges; i la definició de propostes i mesures correctores.

Aquest estudi ha estat realitzat per CINESI, consultoria de mobilitat i transport.

3.3.5. Programa de seguiment del funcionament dels aparcaments del Parc

L'objectiu d'aquest programa és garantir el bon funcionament dels dos aparcaments del Parc.

En data 22 d'abril de 2020, el conseller de Medi Ambient i Territori dictà resolució per la qual s'autoritza el Projecte de modificació i millora ambiental de l'aparcament de Na Tirapèl, així com el projecte de restauració paisatgística dels terrenys i el pla d'inversions inclosos en aquest. Es per això que durant la temporada de bany ha estat ja efectiva l'adaptació a la capacitat màxima de 400 places.

A l'aparcament de Sa Barralina I, conseqüència entre altres aspectes, dels efectes de la situació sanitària per Covid-19 sobre la temporada turística, l'afluència d'usuaris ha estat baixa. S'ha gestionat a petició de l'Ajuntament de Campos, la col·locació i manteniment durant la temporada d'una de les cabines de bany contractades ja que enguany no s'han posat en servei les fixes ubicades a l'entrada de l'aparcament.

3.3.6. Programa d'interpretació i educació ambiental

L'objectiu d'aquest programa és donar a conèixer els valors patrimonials del Parc Natural a la població escolar i adulta, així com fomentar una actitud respectuosa amb el medi ambient.

Servei de disseny i elaboració de l'oferta educativa del Parc Natural maritimoterrestre Es Trenc-Salobrar de Campos (contracte menor)

A principis del mes de març es va tramitar el contracte de servei del disseny i elaboració de l'oferta educativa del Parc Natural maritimoterrestre Es Trenc-Salobrar de Campos.

El dia 24 d'abril va quedar suspesa la tramitació d'aquest contracte com a conseqüència de l'emergència sanitària generada per la propagació del Covid-19. La tramitació va continuar a en el mes de juny, una vegada aixecades les mesures adoptades per l'Administració conseqüència del Covid-19 (RD 537/2020, de 22 de maig).

El mes d'agost es va adjudicar el contracte a la Societat Balear d'Educació Ambiental (SBEA).

A finals del mes de novembre s'entregaren tres propostes didàctiques especialment dissenyades per dur a terme activitats d'educació i interpretació ambiental a grups escolars que visitin el Parc Natural. En concret, es prepararen les següents propostes:

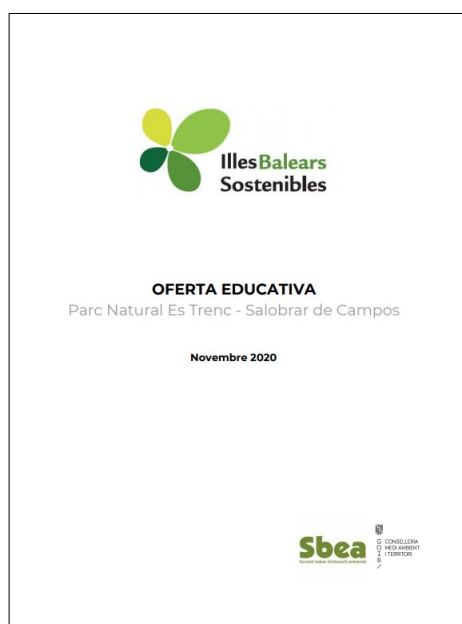
- 1 proposta didàctica per infantil
- 1 proposta didàctica per 1r cicle de primària (1r, 2n i 3r)
- 1 proposta didàctica per 2n cicle de primària (4t, 5è i 6è)

Queda pendent pel mes de febrer de 2021 la preparació de les tres propostes següents:

- 1 proposta didàctica per 1r i 2n de secundària
- 1 proposta didàctica per 3r i 4t de secundària
- 1 proposta didàctica per batxillerat

Cada proposta didàctica té els següents apartats: i) dades identificatives de la proposta didàctica; ii) proposta de treball previ a l'aula; iii) visita guiada a l'espai natural; proposta d'activitat posterior; iv) materials de suport per desenvolupar les activitats.

Aquest servei, executat pel Servei Balear d'Educació Ambiental (SBEA), s'ha finançat amb el Fons Finalista per l'Impuls del Turisme Sostenible "Recuperació d'hàbitats i d'ordenació de l'ús públic del Parc Natural maritimoterrestre Es Trenc – Salobrar de Campos" (ITS 2017-073).

Servei per la realització d'activitats d'educació i interpretació ambiental al Parc Natural Maritimoterrestre Es Trenc-Salobrar de Campos

Durant el mes d'abril es va iniciar la tramitació d'un contracte obert de servei per la realització d'activitats d'educació i interpretació ambiental al Parc Natural Maritimoterrestre Es Trenc-Salobrar de Campos.

Amb aquest servei es pretén realitzar activitats d'interpretació i educació ambiental adreçades a la població escolar (àmbit d'educació formal) i a grups familiars o a la ciutadania (àmbit d'educació no formal) així com activitats de voluntariat ambiental, en el Parc Natural Maritimoterrestre es Trenc-Salobrar de Campos, amb la finalitat de donar a conèixer els valors patrimonials del Parc Natural a la població escolar i adulta, així com fomentar una actitud respectuosa amb el medi ambient.

La tramitació d'aquest contracte va quedar suspesa com a conseqüència de l'emergència sanitària generada per la propagació del Covid-19.

Aquest contracte es finança amb el Fons per a l'impuls del turisme sostenible "Recuperació d'hàbitats i d'ordenació de l'ús públic del Parc Natural maritimoterrestre Es Trenc – Salobrar de Campos" (ITS 2017-073)

3.3.7 Programa d'agenda d'activitats d'interpretació ambiental

En el mes de febrer s'iniciaren les activitats incloses en el contracte menor de servei de desenvolupament d'activitats de participació i interpretació del patrimoni, formalitzat el dia 15 de novembre de 2019. L'objecte del servei ha estat el desenvolupament d'activitats de participació i interpretació del patrimoni, així com el servei d'acompanyament a voluntariat.

L'empresa adjudicatària que ha duit a terme aquestes activitats ha estat la Fundació Save the Med. Totes les activitats s'han realitzat en coordinació amb l'equip tècnic del Parc Natural.

Aquest contracte, es va iniciar el mes de novembre de 2019. Amb la declaració de l'estat d'alarma causada per l'emergència sanitària generada per la propagació del COVID-19, en data 15 de març de 2020 es va paraitzar l'execució d'aquest contracte. Les activitats es reiniciaren el dia 16 de setembre i finalitzaren el dia 15 de novembre de 2020.

Amb aquest contracte s'han realitat un total de 22 activitats en les quals hi han participat 322 persones. D'aquestes, 14 es corresponen a activitats d'agenda a les quals hi han assistit 121 persones. La resta han estat activitats de voluntariat (veure apartat 3.5.2).

Durant l'any 2020 s'han duit a terme un total de 13 activitats en les quals hi han participat 104 persones amb una mitjana de 9,7 sobre 10 de valoració de l'activitat per part de les assistents.

Data	Títol de l'activitat		Núm. de participants	Valoració de l'activitat (0-10)
15/02/2020	La platja a l'hivern		13	9,8
22/02/2020	Les dunes d'Es Trenc		13	9,7
07/03/2020	Observant l'arena de la platja		13	9,9
25/09/2020	Descobreix la posidònia		13	9,6
30/09/2020	Itinerari sistema dunar	10:30-12:30h	7	10
		12:30-14:30h	7	10
07/10/2020	El paisatge dunar a Sa Ràpita		7	8,9
14/10/2020	Descobreix la posidònia	14-16 h	9	9,2
		17-19 h	2	10
18/10/2020	Explora la platja	11-13 h	3	10
		14-16h	5	9,7
31/10/2020	Explora la platja	11-13 h	8	9,5
		14-16h	4	10

Per cada una de les activitats s'ha preparat un cartell per fer-ne difusió a través de xarxes socials i de la pàgina web de Balears Natura. Així mateix, per facilitar la inscripció de les persones participants es va crear un blog específic per les activitats:

<https://activitatsparcnaturalestrenc.blogspot.com/>

Aquest servei s'ha finançat amb el Fons per a l'impuls del turisme sostenible "Recuperació d'hàbitats i d'ordenació de l'ús públic del Parc Natural maritimoterrestre Es Trenc – Salobrar de Campos" (ITS 2017-073).

Incloses amb aquest mateix contracte s'han realitzat activitats de voluntariat (veure a programa voluntariat, punt 3.5.2)

3.3.8 Programa d'ús públic en l'àmbit marí

Els objectius d'aquest programa són reduir l'impacte del fondejos en la zona marina del parc i conèixer la situació actual de l'ús públic mitjançant embarcacions en l'àmbit marí del parc

Amb aquest finalitat es varen planificar una sèrie de recomptes d'embarcacions fondejades i de trànsit durant la temporada de bany, dades que varen ser recollides per part dels informadors/es del parc mitjançant una fitxa pautaada de treball.

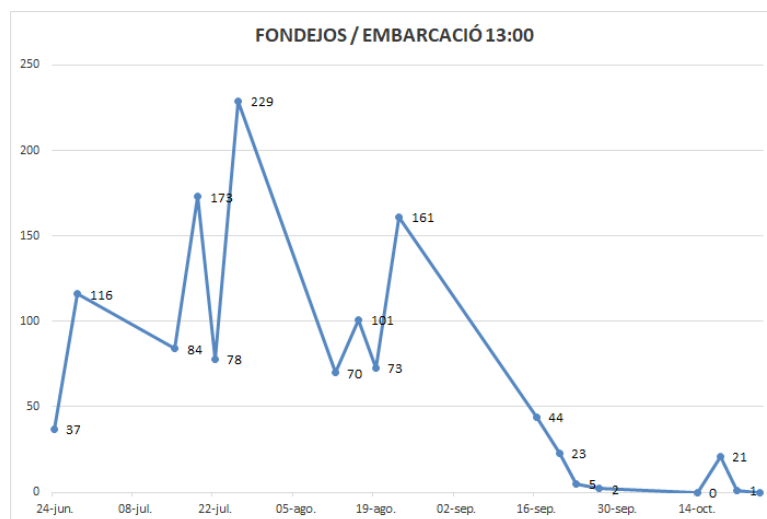
Així, es varen dur a terme 18 recomptes des del mes de juny fins a l'octubre, tant en dia laboral com a cap de setmana i en dues franges horàries; de 10:30 a 11:30 h i de 13:00 h a 14:00 h.

Les embarcacions fondejades es varen comptabilitzar en cada un dels diferents trams de platja del parc (de Sa Ràpita a Ses Covetes, de Ses Covetes al motor de la Salinera, del motor a Es Peregons i en el tram de la platja del Marquès. El recompte diferenciava les embarcacions per tipologia i eslora aproximada.

D'acord amb les dades recollides, les zones amb major quantitat de fondejos es troben a la part central del Parc, és a dir en el tram de platja que va des del motor a Es Peregons (amb una mitjana de 23,53 embarcacions/dia), i en el tram que va des de Ses Covetes a la zona des motor (amb 22,27 embarcacions/dia).

Les tipologies d'embarcacions fondejades més freqüents han estat els velers grans, (definites com els que tenen des de 6 m fins a 30 m d'eslora) i les embarcacions a motor petites (les que tenen com a màxim 6 m).

El màxim de fondejos es va registrar en el Parc el dia 26 de juliol, quan Aquest dia es varen comptabilitzar 229 embarcacions fondejades a la franja horària de 13:00 a 14:00 h.

En quant al trànsit d'embarcacions, els recomptes es varen dur a terme des de dos únics punts ubicats en els límits laterals de l'àmbit marí del parc; un en el club nàutic de Sa Ràpita i l'altre davant de la zona urbana de la Colònia de Sant Jordi, just davant de l'illot de na Llarga.

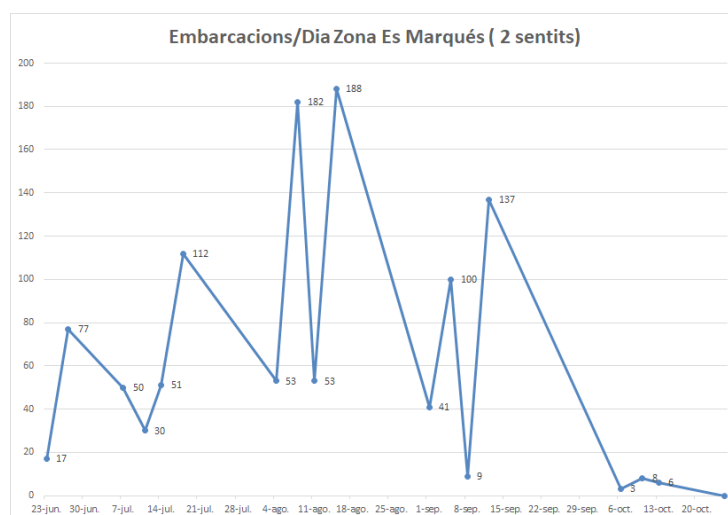
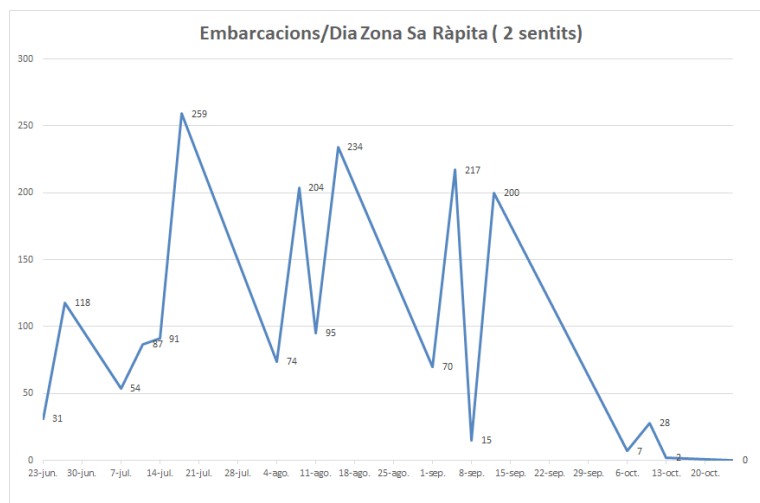
També en el cas del trànsit d'embarcacions es varen dur a terme 18 recomptes, des del mes de juny fins a l'octubre de 2020 i, tant en dia laboral com a cap de setmana i sempre es varen dur a terme en la franja horària de 12:00 a 14:00 h.

La recollida de dades, a més de comptabilitzar els trànsits nàutics, classifica les embarcacions per tipologia, eslora, forma de navegació (a vela o a motor) i sentit de la navegació (cap a Sa Ràpita o cap a la Colònia de Sant Jordi).

Els resultats indiquen que el trànsit és més elevat a la zona de Sa Ràpita que a la part de la Colònia de Sant Jordi. A Sa Ràpita, durant els 18 recomptes es varen comptabilitzar 1.786 trajectes d'embarcacions (una mitjana de 99,22 trajectes/dia). A la part de la Colònia de Sant Jordi el número total de trajectes va ser de 1.117 (una mitjana de 62,05 trajectes/dia).

El dia en què es va registrar més trànsit en el parc es varen comptabilitzar a Sa Ràpita 259 trajectes i en la zona de la Colònia de Sant Jordi 188 trajectes.

Les tipologies d'embarcacions que predominen són les embarcacions a motor petites (fins a 6 m) i les embarcacions a motor de major envergadura (de 6 a 30 m).

S'ha de tenir en compte que els resultats d'aquest any, en situació de pandèmia del COVID-19, poden ser atípics i per tant, hauran de ser comparats amb altres que es puguin obtenir en les properes temporades.

3.4 Àrea d'investigació i seguiment

3.4 Àrea d'investigació i seguiment

Els objectius fonamentals dels programes i projectes inclosos en aquesta àrea són millorar el nivell dels coneixements sobre les espècies i els ecosistemes presents al parc natural i permetre l'avaluació de les amenaces existents i dels resultats de les accions de gestió.

3.4.1 Programa de seguiment d'hàbitats i espècies

L'objectiu d'aquest programa és conèixer l'estat de conservació dels hàbitats i espècies prioritàries, detectar canvis o tendències que permetin avaluar si les mesures de gestió aplicades al parc obtenen els resultats desitjats i ampliar la informació existent sobre la biodiversitat de la zona. A continuació es fa un llistat de les actuacions que s'han realitzat durant el 2020:

Projecte de seguiment de les poblacions de papallones: Butterfly Monitoring Scheme (BMS)

Aquest projecte es va posar en marxa l'any 2019 amb el disseny d'itineraris i s'ha consolidat durant l'any 2020 en el que ha passat a formar part de la xarxa Catalan Butterfly Monitoring Scheme (cBMS) amb el número d'itinerari 183. L'objectiu es conèixer amb precisió els canvis d'abundància de les papallones a partir de la repetició quinzenal de censos visuals al llarg de transsectes fixos com a eina per a la conservació; aquest monitoratge permet conèixer l'estat actual de les poblacions així com, amb el temps, les seves fluctuacions poblacionals a l'àrea estudiada i relacionar-les posteriorment amb diferents factors ambientals.

Les papallones diürnes (ropalòcers) es consideren un bon grup bioindicador atès que:

- Són de fàcil identificació.
- Són molt sensibles al seu entorn: composició i estructura de la vegetació, fragmentació de l'hàbitat, condicions climatològiques
- Juguen un paper fonamental dins de l'ecosistema, tant com a consumidors primaris (herbívors) com per servir de font d'aliment per a molts consumidors secundaris (depredadors i parasitoides).

- Inclouen un número suficient d'espècies que engloben un ampli espectre d'hàbitats diferents, etc.

Les dades oficials del projecte van de l'1 de març fins al 30 de setembre, però enguany degut a la situació d'emergència sanitària al mes de març es va interrompre el seguiment fins al mitjans del mes de maig, el que ha fet que no es pogués recollir dades durant uns mesos de major aflluència de papallones, i es va continuar fins el mes de novembre de 2020. Aquest seguiment l'ha realitzat l'equip tècnic del Parc, amb el suport puntual de voluntariat, amb una periodicitat quinzenal. L'itinerari transcorre per una sèrie de set transsectes ocupats per diferents hàbitats:

- Tram 1 – Dunes semiestabilitzades a la zona de reraduna
- Tram 2 – Hàbitat 1510 Estepes salines mediterrànies; Hàbitat 1420 Brolles halòfiles mediterrànies i termoatlàntiques (*Sarcocornetea fruticosi*) i hàbitat 2190 Depressions intradunals humides
- Tram 3 – Dunes més estabilitzades, pinar
- Tram 4 – Camp de conreu
- Tram 5 – Hàbitat 2250 Dunes litorals amb *Juniperus*
- Tram 6 – Hàbitat 2210 Dunes mòbils embrionàries
- Tram 7 – Hàbitat 2210 Dunes mòbils embrionàries

En total s'ha fet un recompte de 1204 papallones diürnes de 21 espècies diferents i 18 papallones nocturnes de les quals 12 es corresponen a l'espècie *Rhodometra sacraria*. Es mostra el resultat de les papallones observades als diferents trams a la taula següent:

SECCIO	1	2	3	4	5	6	7	Total
1 <i>Aricia cramera</i>	0	2	0	2	0	0	0	4
2 <i>Coenonympha pamphilus</i>	0	0	0	19	0	0	0	19
3 <i>Colias croceus</i>	4	1	1	18	0	2	2	28
4 <i>Danaus Chrysippus</i>	3	0	5	3	1	0	1	13
5 <i>Gonepteryx cleopatra</i>	0	1	0	19	3	1	1	25
6 <i>Lasiommata megera</i>	0	0	0	9	0	0	0	9
7 <i>Leptotes pirithous</i>	3	0	1	5	1	0	0	10
8 <i>Lycaena phlaeas</i>	0	1	0	13	1	0	1	16
9 <i>Lysandra bellargus</i>	0	0	0	28	0	0	2	30
10 <i>Lysandra hispana</i>	0	0	0	0	1	0	0	1
11 <i>Maniola jurtina</i>	0	0	0	2	0	0	0	2
12 <i>Papilio machaon</i>	0	0	0	28	0	0	1	29
13 <i>Pararge aegeria</i>	0	2	2	11	1	1	1	18
14 <i>Pieris rapae</i>	35	36	26	382	13	23	26	541
15 <i>Pieridae, sp</i>	0	0	3	12	0	1	0	16
16 <i>Pyronia cecilia</i>	0	0	0	5	0	0	1	6
17 <i>Polyommatus celina mascle</i>	72	28	15	22	12	11	61	221
18 <i>Polyommatus celina femella</i>	68	7	2	21	17	18	35	168
19 <i>Pontia daplidice</i>	0	0	0	5	0	0	1	6
20 <i>Vanessa atalanta</i>	0	1	0	8	0	0	0	9
21 <i>Vanessa cardui</i>	0	0	0	33	0	0	0	33
Total per tram	185	79	55	645	50	57	133	Total
								1204

Anellament polls de milana

El dia 5 de juny de 2020, coincidint amb Dia Mundial del Medi Ambient, el Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB) en col·laboració amb del Servei d'Agents de Medi Ambient, va anellar tres polls de milana (*Milvus milvus*) en el Parc Natural maritimoterrestre Es Trenc-Salobrar de Campos.

Va ser la primera vegada que s'anellaren polls de milana d'ençà de la declaració des Trenc com a Parc Natural. Els tres polls s'anellaren (amb marques de lectura a distància) i un d'ells s'equipà amb un emissor de seguiment per satèl·lit, que permetrà fer-ne el seguiment i obtenir informació sobre l'ús que faci del territori.

Anellament de tres polls de milana dia 5 de juny

Seguiment ornitològic

S'han preparat els plecs per a la tramitació d'un contracte obert per al seguiment de l'avifauna litoral i de les zones humides del Parc Natural maritimoterrestre Es Trenc-Salobrar de Campos que ha estat publicada a la plataforma de contractació de l'Estat el 17 de desembre de 2020, el termini per a presentar la documentació requerida és fins el 4 de gener, per tant s'espera que l'adjudicació i el començament dels treballs s'efectuï el mes de febrer de 2021. L'objectiu d'aquest contracte és d'una banda, conèixer l'evolució i distribució de les aus, així com estudiar els canvis migratoris que es donen en les aus que visiten el Parc Natural, i veure com es veuen afectades pel canvi climàtic. I d'altra, fer una recopilació de la informació existent i posar-la a disposició del personal investigador i la ciutadania. La licitació del contracte està diferenciada en tres (3) lots:

- Lot 1: Seguiment ornitològic al Parc Natural Es Trenc-Salobrar de Campos.
- Lot 2 - Seguiment de poblacions de Avisador (*Himantopus himantopus*) i Bec d'alena (*Recurvisrostra avosetta*)
- Lot 3: Creació d'un Atles d'aus nidificants al Parc Natural Es Trenc-Salobrar de Campos.

3.4.2 Programa de foment de la investigació

Estudi de caracterització de la biocenosi i el medi físic associat a les acumulacions de necromassa de *P. oceanica* (banquetes, bermes vegetals) la zona de batuda de les platges

El Departament de Biologia de la Universitat de les Illes Balears (UIB) ha duit a terme un estudi de caracterització de la biocenosi i el medi físic associat a les acumulacions de necromassa de *Posidonia oceanica* (banquetes, bermes vegetals) la zona de batuda de les platges. Les actuacions s'han realitzat a la zona des Freu de ses Covetes i a l'arenal d'en Tem, en els mesos de febrer, abril i maig.

Projecte LIFE 4 Pollinators

A principis de juliol l'equip tècnic del Parc es va reunir amb Rafel Beltran i Aina Travesset de l'Institut Mediterrani d'Estudis Avançats (IMEDEA CSIC-UIB) per participar en un projecte europeu LIFE sobre conscienciació, educació i divulgació de la importància de la conservació dels pollinitzadors a la Regió Mediterrània. L'enllaç del projecte LIFE és:

<https://bit.ly/2NpzNNE>

3.5 Àrea de participació

3.5 Àrea de participació

L'àrea de participació inclou totes les actuacions encaminades a difondre els valors del parc natural entre la població, així com fomentar la seva integració dins la societat, especialment la local.

3.5.1 Programa de comunicació

L'objectiu d'aquest programa és el de donar a conèixer el Parc a la societat i difondre les seves possibilitat d'ús públic i les activitats de gestió realitzades. Cada mes es fa difusió de les activitats d'agenda programades en les xarxes socials i a la web balearsnatura.com.

Així mateix també es difon la informació per correu electrònic. A les xarxes socials també es fa difusió d'aquelles actuacions de gestió considerades més destacades.

Durant tot l'any es recullen les notícies de premsa que surten als mitjans de comunicació, tant aquelles referents directament amb el Parc Natural Maritimoterrestre Es Trenc-Salobrar de Campos, com aquelles notícies més generals relacionades amb els espais naturals protegits.

Aquestes són les notes de premsa emeses per la Conselleria de Medi Ambient i Territori durant l'any 2020 relacionades amb el Parc Natural Es Trenc-Salobrar de Campos.

Data d'emissió	Tipus de comunicat	Contingut
12/03/2020	Nota Informativa	El Parc Natural des Trenc acull, per primera vegada, una amollada de tortugues marines 170 alumnes participen en l'alliberament de tres exemplars de <i>Caretta caretta</i> trobades emmallades https://bit.ly/3sVmuoB
01/06/2020	Nota Informativa	Medi Ambient i Palma Aquàrium alliberen tres tortugues al Parc Natural des Trenc Els exemplars han patit pneumònia i després de tres mesos ja poden tornar a la mar https://bit.ly/3qL7mYQ
09/11/2020	Nota Informativa	Imatges preses amb dron permetran analitzar les dinàmiques costaneres al Parc Natural Es Trenc-Salobrar de Campos L'actuació forma part d'un projecte europeu que pretén identificar els mètodes més adequats per gestionar els sistemes platja-duna amb posidònia. https://bit.ly/3oiAIw4
13/12/2020	Nota Informativa	Sanitat forestal presenta els nous plans d'actuació a quatre espais naturals protegits, entre ells el del Parc Natural Marítimoterrestre Es Trenc-Es Salobrar de Campos. https://bit.ly/36etFyy

3.5.2 Programa de voluntariat

Les activitats de voluntariat ambiental que es desenvolupen dins el parc natural tenen com a objectiu la promoció i participació de totes aquelles entitats cíviques o associacions interessades en la conservació del medi i la difusió de valors ambientals. Les tasques que es duen a terme amb grups de voluntariat s'emmarquen principalment dins objectius de conservació i restauració dels hàbitats o manteniment d'infraestructures i equipaments.

Totes les activitats de voluntariat realitzades durant el 2020, s'han duit a terme amb el contracte menor de servei de desenvolupament d'activitats de participació i interpretació del patrimoni esmentat a l'apartat 3.3.7).

S'han realitzat un total de 6 activitats de voluntariat en les quals hi han participat 163 persones.

A continuació es fa un breu resum de les activitats de voluntariat realitzades.

Data/Lloc	Grup	Descripció
26/01/2020 Ses Covetes	CEIP Josep Veny i Clar (Campos) – 42 participants de 3er de primària i socis de l'AMIPA	Un grup de 42 persones, majoritàriament de socis de la AMIPA del CEIP Joan Veny i Clar, participaren molt activament, en la tasca de retirar residus de la platja. En total es retiraren 1,250kg de plàstics. Per la retirada de microplàstics es va treballar per quadrants, colant l'arena per retirar fragments de plàstic menys de 5mm.
12/02/2020 Sa Ràpita	Hotel Beds - 12 participants	Activitat de ciència ciutadana de neteja de platges. Els residus recollits es classifiquen, recompten i pesen d'acord a una metodologia específica. En total es varen recollir 628 objectes de plàstic (850 grams) i 321 de microplàstic (nòduls 53 i 268 fragmentes). Residus trobats: (coberts, plats, tassons, canyetes – 8; Joguines – 2; Taps – 13; Peces de plàstic poliestirè (0.5-2,25cm) – 291; Peces de plàstic poliestirè (2,5cm – 50 cm) – 149; cordes/xarxes, cables – 31; roba, sabates – 4; llosques – 66; bastonets cotó – 12; pals de xupa-xup – 8; residus sanitaris – 34. Altres: bosses de femta ca – 4; residus metàl·lics – 3; globus -2; elàstic – 1.
29/02/2020 Sa Ràpita	Casal en família de Manacor - 23 participants (8 adults i 15 menors)	Activitat de ciència ciutadana de neteja de platges. Els residus recollits es classifiquen, recompten i pesen d'acord a una metodologia específica. En total es varen recollir 417 objectes de plàstic (1.315 grams) i 317 de microplàstic (nòduls 32 i 285 fragmentes). Residus trobats: (coberts, plats, tassons, canyetes – 16; Joguines – 2; Taps – 21; bosses de plàstic – 1; ampolles begudes – 1; Peces de plàstic poliestirè (0.5-2,25cm) – 53; Peces de plàstic poliestirè (2,5cm – 50 cm) – 110; cordes/xarxes, cables – 129; roba, sabates – 6; llosques – 44; bastonets cotó – 13; pals de xupa-xup – 3; residus sanitaris – 15.
12/03/2020 Ses Covetes	CEIP Josep Veny i Clar (Campos) – 70	Una vegada finalitzada la participació en l'alliberament de la

		tortuga Brooke, es va començar l'activitat de voluntariat de neteja de platja. Un grup es dedicà a recollir els plàstics grans i altres residus trobats a la platja que ficaren a bosses reutilitzables i simultàniament altres grups de 5-6 persones feien un estudi de microplàstics presents a un quadrant de 50cm-50cm, utilitzant un colador, contant i separant els nòduls i els fragments. Cada grup dedicava 15 minuts d'estudi als microplàstics, després s'organitzaven uns altres grups i així fins completar els 70 alumnes.
19/09/2020 Sa Ràpita	7 participants	Activitat de neteja de platja per participar al «World cleanup day» que es celebra a nivell mundial. Es va actuar als primers 50 metres de platja fent ciència ciutadana. Els residus recollits es varen classificar i pesar.
08/11/2020 Sa Ràpita	9 participants	Activitat de ciència ciutadana de neteja de platges. Els residus recollits es classifiquen, recompten i pesen d'acord a una metodologia específica. En total es varen recollir 432 objectes de plàstic i 112 de microplàstic, incloent plàstic verge amb un pes total de 1,5 kg. Residus trobats: (coberts, plats, tassons, canyetes – 9; Joguines – 1; Bosses de plàstic – 1; Ampolles de beguda – 2; Taps – 20; Peces plàstic poliestirè (0.5-2,25cm) – 145; Peces plàstic poliestirè (2,5cm – 50 cm) – 99; cordes/xarxes/cables – 34; roba, sabates – 3; llosques – 82; bastonets de cotó – 29; pals de xupa-xup – 2; residus sanitaris – 2; llaunes – 2.

3.5.3 Programa de Junta Assessora

Durant el 2020 no s'ha celebrat cap de sessió de Junta Assessora. La situació derivada de la pandèmia per Covid-19 pot haver dificultat l'organització d'aquestes reunions.

3.6 Àrea de manteniment

3.6 Àrea de manteniment

L'àrea de manteniment inclou totes les actuacions que tenen per finalitat mantenir en bon estat els valors, béns, infraestructures i equipaments del parc natural.

3.6.1 Programa de manteniment general del Parc

L'objectiu d'aquest programa és mantenir els equipaments i altres béns del parc en bon estat.

Mitjançant el contracte de gestió i conservació de l'espai natural amb persones en risc d'exclusió social finançat per l'Impost de Turisme sostenible (ITS 046-2017, l'empresa encarregada CEO S'Estel de Llevant ha dut a terme una permanent retirada de residus (voluminosos i microplàstics) del litoral i zona dunar del parc, dedicant a aquesta un total de 449 jornades durant els mesos de gener a març, maig i juny, setembre i part d'octubre. L'equip de treball ha estat format per entre 4 i 8 persones, adaptant el sistema de treball a les restriccions per la prevenció de la Covid-19 establertes per les autoritats sanitàries.

Aquest equip també va assumir a principis de temporada (maig-juny) part de la tasca de manteniment de la jardineria de l'aparcament públic de Sa Barralina que correspon a l'Ajuntament de Campos, dedicant 24 jornals a destriar i senyalitzar les plàntules a salvaguardar profusament entremesclades amb la vegetació herbàcia nascuda als parterres.

El 18 de juny s'inicià el servei licitat per contracte obert per la instal·lació de un total de 3 cabines sanitàries bàsiques i 3 cabines accessibles per persones amb mobilitat reduïda en les entrades de major afluència de la platja. Concretament, es col·locaren una cabina a Sa Ràpita, una a S'Arenal den Tem, una a l'aparcament de Sa Barralina i tres a la sortida de l'aparcament de na Tirapèl. La prestació del servei, inclou la neteja diària, desinfecció buidatge de depòsits i reposició de productes fins a finals del mes d'octubre.

En aquesta licitació, els sanitaris s'han exigits integrats en mòduls de fusta tractada per tal de garantir una millor integració paisatgística en el medi.

Totes les cabines han estat suplementàriament amb dispensador de gel hidroalcohòlic.

3.6.2 Projecte de rehabilitació de ca n'Estela com a centre d'interpretació i investigació

A principis d'any es realitzaren unes cates a la sala gran de l'escola i de l'habitatge dels mestres per la visualització de les condicions de l'estructura per part dels tècnics projectistes de la Direcció general d'Arquitectura i Rehabilitació.

Es va treballar una nova proposta eliminant la part afegida a l'edifici principal i deixant el conjunt més ordenat, la qual ha quedat pendent de valorar la seva viabilitat.

El finançament amb 1.033.000€ del projecte ITS 072-2018 Centre d'interpretació i Investigació del Parc natural maritimoterrestre Es Trenc Salobrar de Campos ha estat retirat sense haver-se iniciat la seva execució.

3.7 Àrea de vigilància

3.7 Àrea de vigilància

Aquesta àrea inclou les actuacions de vigilància que es duen a terme al parc per garantir la conservació dels valors naturals i el compliment de la normativa

3.7.1 Programa de vigilància

La vigilància ambiental del parc està assignada als Agents de Medi Ambient. Es disposa d'un agent de medi ambient (AMA) amb destinació al parc així com del suport de la resta d'Agents del que disposa el servei d'AMAs a Mallorca. L'any 2020 atenent la planificació de vigilància establerta en espais naturals protegits, es varen intensificar els serveis de vigilància al parc durant la temporada alta, en especial els caps de setmana.

Les principals actuacions realitzades han estat:

- Campanya pel compliment de les condicions de les instal·lacions de temporada.
- Campanya pel compliment de les condicions de retirada de *Posidonia oceanica*.
- Campanya per evitar l'abandonament de residus a la platja.
- Suport a les incidències del servei d'informadors.
- Seguiment de les condicions de les autoritzacions de reportatges i altres activitats.
- Control de trànsit de persones i cavalls per damunt del sistema dunar.
- Control de drons.
- Focs/acampades amb serveis nocturns aleatoris.
- Seguiment d'obres.
- Participació en censos d'aus.
- Localització de plantes invasores.
- Participació en activitats de voluntariat
- Control de cans a lloure i
- Dispositiu de vigilància conjunt amb Policia local per la revetlla de Sant Joan

3.8 Àrea d'administració

3.8.1 Equipament de l'oficina de gestió

Al mes de juny de 2020 l'equip gestor del parc natural va deixar l'espai cedit temporalment per l'Ajuntament de Campos (Plaça major,1).

El 3 de novembre es publicà l'anunci mitjançant es fa pública la licitació de contracte d'arrendament per concurs d'un immoble a Campos per ubicar l'oficina tècnica de gestió del Parc natural (BOIB núm. 189) i el 17 de desembre es constituí la Mesa de contractació. Així s'està pendent de la resolució d'aquest procediment per disposar d'un espai definitiu al nucli urbà de Campos on dur a terme les tasques administratives i d'atenció a la ciutadania.

3.8.2 Actuacions administratives

Informes

Durant l'any 2020 s'han realitzat 14 informes, la majoria relacionats amb projectes d'investigació (anellament d'aus, recollecció o estudi d'espècies silvestres) seguit per obres i reformes a l'àmbit del Parc Natural.

TEMÀTICA INFORMES REALITZATS	FAVORABLES	DESFAVORABLES	CANCEL·LATS/ ALTRE	TOTAL
Reforma d'habitatges	3	0	0	3
Filmacions	1	1	0	2
Retirada de posidònia	1	0	0	1
Vol de drons	0	2	0	2
Investigació	4	0	0	4
Altres (rehabilitació de camins, instal·lacions portuàries)	2	0	0	2
TOTAL				14

Autoritzacions

Les autoritzacions tramitades al llarg de l'any 2020 han estat 20. Aquestes peticions d'autorització feien referència majoritàriament a sessions fotogràfiques i filmacions, seguit de projectes d'investigació, actuacions amb larvicides, voluntariats de neteja de litoral, activitats socials, etc.

TEMÀTICA AUTORIZACIONS SOL·LICITADES	AUTORITZADES	DENEGADES	CANCEL·LADES/ ALTRES	TOTAL
Filmació o reportatges fotogràfics comercials	6	1	0	7
Filmació o reportatges fotogràfics no comercials	2	0	0	2
Vol de drons	0	2	0	2
Activitats esportives	0	0	1	1
Voluntariat ambiental	1	0	1	2
Investigació	3	0	0	3
Altres	3	0	0	3
TOTAL				20

3.9. Àrea de planificació

L'àrea de planificació té com a objectiu planificar adequadament tots els aspectes que intervenen en la gestió del Parc mitjançant la redacció dels documents de planificació que estableix la normativa.

3.9.1 Programa anual d'execució

A finals de 2020 per part de la direcció del Parc s'ha redactat el programa anual d'execució (PAE) de 2021, en el qual s'hi han detallat cada una de les actuacions que es preveu executar al llarg de l'any, agrupades en projectes o programes, que s'han classificat en 10 àrees de gestió.

3.9.2 Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals (PORN)

Dia 15 de novembre de 2019, el Consell de Govern va aprovar l'inici del procediment d'elaboració del Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals del Parc Natural maritimoterrestre Es Trenc-Salobrar de Campos.

Durant el 2020 s'han redactat els següents documents:

Document 1: Memòria ambiental

Document 2: Diagnosi; Propostes de gestió; i Memòria econòmica.

Document 3: Estudi de la viabilitat dels sectors econòmics i Estratègies de comunicació i mecanismes d'informació.

Així mateix també s'ha redactat l'esborrany del text de la normativa i els plànols corresponents.

3.10. Àrea d'avaluació

L'objectiu d'aquesta àrea és valorar el grau de compliment de les actuacions incloses en el programa anual de l'any.

El grau d'execució pressupostària respecte de la planificació es reflexa per àrees en la taula següent:

	% execució
Àrea de gestió per a la conservació	19,15 %
Àrea d'ús públic	73,62 %
Àrea d'investigació i seguiment	85,98 %
Àrea de participació *(inclosa en l'Àrea d'ús públic)	*
Àrea de manteniment	60,14 %
Àrea d'administració	5,60 %
Àrea de planificació	-
TOTAL	59,82 %

Encara que la planificació es faci amb la intenció de ser real i executable dins l'any referit, la tasca administrativa associada a la tramitació de licitacions, la replanificació i adaptació dels serveis al retràs d'inici de la temporada alta degut a la situació de pandèmia sanitària per Covid-19 i les complexitats administratives en l'obtenció d'autorització per l'execució de treballs en el DPMT i propietats privades són el que han ocasionat bàsicament les diferències entre el previst i la inversió real d'aquest any.

Així i tot, es considera que amb les condicions actuals, s'ha donat un bon grau d'execució en cada una de les àrees de gestió per a la protecció, preservació i recuperació del medi natural i l'ordenació de l'ús públic. També, en l'àrea de planificació, que si bé no reflexa assignació de pressupost, s'ha preparat aquest any molta documentació per la tramitació del Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals del Parc Natural maritimoterrestre Es Trenc-Salobrar de Campos, el qual resulta precís aprovar el més aviat possible.

Per acabar, remarcar la importància de la coordinació de totes les administracions implicades, que des de la seva competència tenen la responsabilitat de impulsar solucions, que permetin el desenvolupament sostenible sense comprometre la conservació d'aquest espai, aspecte en el que podem dir encara ens queda recorregut a treballar.